

Aantal koeien:	130
Aantal hectaren:	82
Uitdaging:	zo veel mogelijk vers gras in de koe zien te krijgen
Hoe:	met farmwalks, grashoogtemeter en feedwedge planmatiger beweiden

Op www.veeteelt.nl zijn via meetgegevens met duiding, blog en film de bevindingen van Jolle de Haan gedurende het groeiseizoen te volgen.

Is het melkveehouder Jolle de Haan gelukt om de grasopbrengst te verhogen en de beweidingsverliezen te beperken? 'Ja, ik heb dit jaar door een te late inzaai twaalf hectare grasland minder tot mijn beschikking, maar toch al behoorlijk meer gras op de kuilplaat dan vorig jaar.' De Haan ontkent niet dat het uitbundige grasseizoen daar een behoorlijke bijdrage aan heeft geleverd. Maar volgens hem speelt het inzetten van een achterdraad bij de beweiding zeker ook een rol. 'Als ik dat niet doe, lopen de koeien al grazend terug over het hele perceel, waarbij ze de suikerrijke groeipuntjes eruit vreten. Dat kan de hergroei van het gras zomaar een aantal dagen vertragen.'

Perceel in gareel

Een ander facet is dat het groeizame weer van 2016 zijn weidegangplanning regel-

Feedwedge-gestuurde rantsoenbeweiding met achterdraad levert Jolle de Haan meer gras op

'Iets te zware wei meteen maaien'

Ondanks het grillige verloop van het grasseizoen is Jolle de Haan erg tevreden over de opbrengst die hij dit jaar met intensieve rantsoenbeweiding van zijn land haalde. De inzet van een achterdraad levert meer gras op. En er zit nog rek in.

tekst **Jelle Feenstra**

matig te snel af was. Dan was het gras toch weer sneller gegroeid dan hij vooraf had ingeschat. Met als gevolg dat de koeien meer dan eens in iets te zware snedes dreigden te komen. Meestal sprong De Haan dan op de trekker om de voor beweiding bemeste snede er meteen af te maaien en in te kuilen.

De Haan: 'Iets te zware weidesnedes maai ik meestal meteen. Dat zorgt ervoor dat een perceel snel weer tot hergroei komt en blijft meedraaien in het gareel, in dit geval de geplande perceelsrotatie. Deze rotatie is de tijd die de plant nodig heeft om na begrazing te volgroeien naar het 3-blad-stadium. In de winter loopt dit op naar meer dan 120 dagen, terwijl dit eind mei binnen achttien dagen al mogelijk is.' De conclusies die hij over weideseizoenen 2016 kan trekken, zijn voorlopig: 'Omdat je puur gras voert en absoluut niet tegen

een tekort wilt aanlopen – je wilt niet bijsturen op stal – hou je de grasvoorraad op het beweidingsblok ruim aan. Nu kan ik concluderen dat ik voorzichtig genoeg geweest ben, te weinig oppervlakte heb gebruikt. Ik heb iets te vaak minder groei ingeschat dan dat er daadwerkelijk was. Daaruit concludeer ik dat de grasvoorraad op het beweidingsblok vaak krappere kan.'

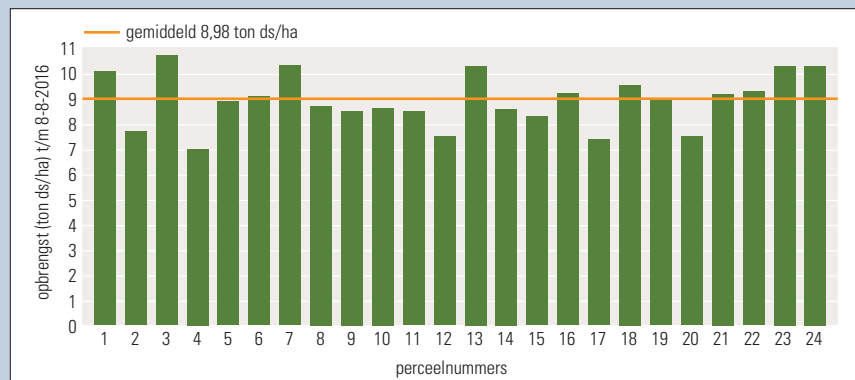
Wekelijkse farmwalk

De melkveehouder geeft weidegang op zijn bedrijf vorm met een wekelijkse farmwalk van vijf kilometer, een digitale grashoogtemeter en een door een Iers computerprogramma gemaakte feedwedge. Zo probeert De Haan het grasaanbod optimaal af te stemmen op de behoefte van zijn koeien.

Een app, zijn quad, rantsoenpaaltjes, een draadhaspel op de accuboer en de stroom-

Figuur 1 – Tot en met 8 augustus haalde Jolle de Haan met weiden én maaien gemiddeld zo'n 9 ton droge stof van zijn percelen. De staafdiagram duidt de drogestofopbrengst tot en met die datum

Bloggend grasseizoen 2016 door

De redactie vroeg Jolle de Haan om de lezers van Veeteelt met blogs en feedwedges op www.veeteelt.nl op de hoogte te houden van het verloop van grasseizoen 2016. Een samenvatting.

Begin maart schrijft de melkveehouder na zijn eerste farmwalk dat de kleur 'er helemaal af is', van het gras welteverstaan. 'Terwijl het in januari nog zo groen was.' Op 14 maart gaan de koeien voor het eerst naar buiten. Een paar weken later meldt hij dat op alle percelen 'waar het maar iets naar draagkracht neigt' op 21 maart met de sleepslang drijfmest is uitgereden. Het blijft die weken zo nat dat zijn koeien

eind maart weer naar binnen gaan. Eind april is het nog steeds erg nat. De Haan schrijft dat het natte weer zijn beweidingsstrategie volledig op de kop heeft gezet. 'De feedwedge is niet meer leidend voor de volgorde van weiden. Belangrijker nu is de draagkracht en de beschikbare infrastructuur om het gras te bereiken.' Medio mei ziet het er een stuk beter uit. De eerste, zware snee zit net onder zeil en de feedwedge zegt dat er zo veel gras staat én aankomt dat De Haan de bijvoeding afbouwt en overschakelt op een rantsoen van volledig weidegras met wat brok. Toch besluit hij eind mei weer iets kuil bij

te voeren. De hergroei was langzamer dan verwacht, mede door een paar droge meiweken en vertraagde hergroei door een redelijk zware maaisnede.

Begin juli is De Haan druk om een aantal percelen uit de feedwedge te maaien. Zo voorkomt hij een te zware snee bij inscharen en kan hij het vee maximaal etgroen blijven voorschotelen. De eerste week van augustus kuilt hij de vierde grassnede in. Hij is tevreden over de grasopbrengst tot nu toe en spreekt van 'een uitermate groeizaam grasjaar'.

klok vormen onmisbare hulpmiddelen om het optimale blokje vers gras af te zetten. Gemiddeld is zo'n blok 6000 vierkante meter groot, waarop 120 melkkoeien dan een halve dag krijgen om in elk geval 8 kilo's droge stof uit vers gras naar binnen te werken. 's Middags herhaalt dat ritueel zich. Zo krijgen zijn koeien met dag en nacht weiden in het zomerseizoen minstens 16 kilo droge stof uit vers gras binnen.

Vorig jaar gaf De Haan in de zomermaanden slechts 3 tot 4 kilo krachtvoer per koe met verder alleen weidegras en geen bijvoeding. Nu geeft hij iets meer krachtvoer omdat die methode net iets te veel conditie en melk kostte. De koeien kregen deze zomer vers weidegras met 5,5 kilo krachtvoer, incidenteel aangevuld met iets hooi. Sinds half augustus voert hij wat graskuil en mais bij, een maand eerder dan vorig jaar. Zijn koeien gaven de zomer door gemiddeld zo'n 26 kilo melk per dag. De melkkoeien tot 200 lactatiedagen produceerden gemiddeld 30 kilo melk per dag.

De Haan draait samen met een aantal collega-melkveehouders en Wageningse grasexperts mee in Amazing Grazing 2.0. Daarin proberen ze tot instrumenten te komen waarmee je beweiding nog beter kunt managen. 'Momenteel zijn we bezig om de feedwedge aan te passen aan Nederlandse omstandigheden, waar het weiden in tegenstelling tot Ierland wordt gecombineerd met maaien.'

Doordat regelmatig een groot blok als etgroen beschikbaar is, is het lastig om de dagelijkse regelmaat in de groeitrappen te houden, zoals bij alleen weiden. Zo komt het dat er soms al voor en soms ook ná het optimale moment ingeschaard moet worden. 'Daar ben ik dit jaar dus ook verschillende malen tegenaan gelopen.'

Niet weiden voor premie

Maximaal rendement uit weiden betekent meten, plannen, doen, evalueren en op basis daarvan plannen bijstellen. 'Efficient weiden vraagt om nadenken over wat je doet en waarom je het doet, elke keer

Film afrasteren

▶ Hoe je met een uitgekiend afrastersysteem in tweemaal een kwartier per dag je koeien een vers stukje gras kunt voorschotelen en zonder ophalen weer in de melkstal krijgt, is te zien in een filmpje op www.veeteelt.nl

weer. Omdat de praktijk door verschillende factoren meestal net iets anders uitpakt dan het plan.'

De Haan ziet om zich heen nog te vaak dat er puur voor de weidepremie wordt geweid. 'Uiteindelijk kost weiden dan meer dan dat het oplevert.' Toch ziet hij ook een bewustwording op gang komen. 'Als ik over de snelweg rijd, zie ik steeds meer rantsoenbeweiders. Ik denk dus dat er zo langzamerhand wel iets in gang is gezet.'

